

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

**РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ
НАВЧАННЯ В «3D»:
ДОСТУПНІСТЬ,
ДІАЛОГ, ДИНАМІКА**

ЗБІРНИК

тез доповідей III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 22–23 лютого 2023 року)

Полтава

ПУЕТ

2023

Програмний комітет:

Н. В. Колоней, д. пед. н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ; завідувачка аграрно-економічного відділення ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права Полтавського державного аграрного університету»;
С. І. Нестуля, д. пед. н., директор Навчально-наукового інституту лідерства, професор кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;
І. М. Бунецька, викладач іноземних мов у Школі іноземних мов та літератури Університету Ланьчжоу (Китай);
Р. С. Гриньов, д. ф.-м. н., професор факультету фізики Аріельського університету (Ізраїль);
М. В. Гриньова, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, ректор, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка;
В. О. Жамардій, д. пед. н., доцент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, Полтавський державний медичний університет;
В. Підліснюк, д. хім. н., професор кафедри хімічної екології та технологій очистки довкілля Університету Яна Євангелісти Пуркіне, Усті над Лабем (Чехія);
І. О. Солошич, д. пед. н., професор, Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського;
Н. О. Ткачова, д. пед. н., професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди;
В. О. Балуєк, к. пед. н., заступник директора з навчальної роботи ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права Полтавського державного аграрного університету»;
Hoggan Chad, Associate Professor of Adult & Lifelong Education, North Carolina State University (USA);
Samsonov Pavel, Associate Professor, PhD, College of Education, University of Louisiana at Lafayette (USA).

Організаційний комітет:

Голова – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор університету ПУЕТ;
Співголова – **Н. С. Педченко**, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;
О. В. Манжура, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;
Ю. С. Матвієнко, к. пед. н., проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;
І. М. Петренко, д. і. н., професор кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ.

Члени оргкомітету та редакційної колегії:

І. С. Тодорова, к. психол. н., доцент, заступник завідувача кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;
С. О. Шара, к. п. н., доцент кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;
І. В. Усанов, к. філос. н., доцент, доцент кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;
К. С. Пивоварська, к. філос. н., старший викладач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;
М. М. Іващенко, директор Інформаційного центру ПУЕТ;
Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;
В. В. Саранич, к. філол. н., доцент, доцент кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ, вчений секретар;
Л. М. Дієнко, директор центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 22–23 лютого 2023 року). – Полтава : ПУЕТ, 2023. – 1491 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-442-0

Збірник містить матеріали виступів учасників III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка», присвячені висвітленню актуальних питань теорії та практики реалізації концепції ресурсно-орієнтованого навчання як нової освітньої парадигми й особливостям створення сучасних електронних освітніх ресурсів, педагогічних технологій, авторських методик навчання в Україні та за її кордонами.

УДК 004.92:378.147.091](062.552)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За вклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2023

ISBN 978-966-184-442-0

Таран Д. М., Стегній Т. М. ПРАКТИЧНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ОРГАНІЗАЦІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»	1380
Таранцева О. О. РОЗВИТОК БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ СТУДЕНТІВ-ХОРЕОГРАФІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА»	1384
Тетеря І. О., Табачник О. М. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ МЕТОДИК ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	1387
Тихонович Н. О. РОЛЬ STEM-ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ.....	1391
Ткач Л. В. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШЛЯХОМ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ З ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	1395
Ушкварок С., Коношенко О. ПЛАН ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	1399
Франко Л. С. МІСЦЕ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ	1401
Харченко С., Лавецька О. ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-МЕДИКІВ ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	1406
Хоу Цзяньвей. ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ НАРОДНОЇ ПІСЕННОСТІ ПРИ НАВЧАННІ МУЗИКИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ КНР	1411

що кожного дня повертаються приблизно 20 тис громадян України.

Біженці

За даними ООН весною кількість біженців перевищувала 5млн людей. Але з кожним місяцем їх все менше. Багато хто повернувся в Україну. Данні прикордонних служб розповідають що кожного дня повертаються приблизно 20тис громадян України

Список використаних джерел

1. <https://foreignukraines.com/2022/07/11/reconstruction-of-ukraine-after-the-war-how-much-money-and-time-is-needed-for-this/>
2. <https://ukrainer.net/vidbudova/>

Л. С. Франко, ст. викладач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин
lysichka.08@ukr.net
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

МІСЦЕ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ

В умовах глобалізації та європейської інтеграції стрімко змінюються суть, характер, а також структура професійної освіти і навчання. Головними напрямками професійної освіти в країнах Європейського Союзу є: нові базові уміння; збільшення інвестицій у розвиток людських ресурсів; інновації у викладанні і навчанні; оцінка навчання, включаючи неформальне та інформальне навчання; розвиток профорієнтації і консультування з питань професійної освіти; наближення навчання до тих, хто прагне навчатися, що чітко простежується в різних рамкових програмах Європейського союзу [5]. У Стратегічній рамці для європейського співробітництва в галузі освіти і навчання на 2021–2030 роки Європейський освітній простір розглядається з позиції забезпечення учням можливості продовжувати навчання на різних етапах життя та шукати роботу в ЄС, а державам-

членам і зацікавленим сторонам – співпрацювати, щоб надавати високоякісну, інноваційну та інклюзивну освіту і навчання, що підтримує економічне зростання та високоякісні можливості працевлаштування, а також особистісний, соціальний і культурний розвиток.

Сучасні тенденції розвитку європейського суспільства спрямовані на ефективну підтримку сфери освіти як такої, що забезпечує відтворення людського потенціалу для сталого розвитку цивілізації в умовах глобалізації, інтеграції та інформатизації суспільства. Професійна підготовка фахівців являється одним із пріоритетних напрямів діяльності Комісії Європейського Союзу, яка орієнтується на забезпечення інвестицій у людські ресурси та створення умов для мешканців Євросоюзу щодо розвитку їхніх талантів, креативності та здатності до підприємництва.

Професійна освіта в Україні є складовою національної системи освіти, де людина може оволодіти знаннями, уміннями і навичками за певною професією. Важливою перевагою професійної освіти є її гнучкість та швидка реакція на запити ринку праці. Навчання може відбуватися як за повним, так і за скороченим циклом. Вища освіта в Україні визначається сукупністю систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти та регулюється Законом України «Про вищу освіту» від 28 вересня 2017 року № 1556-18.

Роль неформальної освіти у здобутті професії та отриманні нових компетентностей в сучасних умовах розвитку суспільства є надзвичайно важливою. Багато наукових праць присвячено питанням пов'язаним з неформальною освітою та її значенням у сучасному житті індивідуума. Дослідники розуміють неформальну освіту як процес додаткового цілеспрямованого діалогічного навчання, виховання й розвитку молоді, організований поза межами змісту, форм і методів освітніх установ і державних інституцій [2].

Відповідно Закону України «Про освіту» неформальною освітою є освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою

освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій [1].

Неформальна освіта характеризується, в першу чергу, наявністю спеціальних цілей, методів і курсів навчання, які можуть реалізовуватися як онлайн, так і в офлайн форматах, як в аудиторіях, так і поза їх межами. Неформальна освіта забезпечується різноманітними тренінгами, курсами, семінарами, круглими столами, які супроводжуються видачею документу у вигляді сертифіката учасника, що підтверджує додаткове підвищення кваліфікації, тим самим набуття нових знань, навичок, компетентностей. Сучасні освітні ресурси неформальної освіти відрізняються різноманітністю та інноваційністю : офлайн формат передбачає тренінги, короткострокові курси, майстер-класи, семінари тощо, а онлайн – дистанційні курси, відео-лекції, вебінари і т. п. До неформальної освіти також можна віднести конкурси професійної майстерності, конкурси методичних розробок мережеві співтовариства, наукові лабораторії, стажування, корпоративне навчання.

У Полтавському університеті економіки і торгівлі складова неформальної освіти у системі професійної підготовки фахівців є досить вагомою. В рамках опанування тієї чи іншої навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти можуть використати певну платформу дистанційного навчання для отримання нових знань та інформації в межах певної тематики. Варто зауважити, що у 2022 році, з початком повномасштабного вторгнення російських військ на територію України, досить багато європейських та американських платформ неформальної освіти стали доступними для українських громадян, незалежно від віку та статусу, на безоплатній основі. Серед студентів університету досить популярними є наступні дистанційні платформи, які набули неабиякої популярності ще під час пандемії Covid-19:

Prometheus – українська безоплатна платформа онлайн-освіти, яка створена у 2014 році. Серед її партнерів найкращі заклади вищої освіти країни. Prometheus надає безкоштовну можливість університетам, провідним викладачам і компаніям-лідерам публікувати та розповсюджувати курси. Кожен курс складається з відеолекцій, інтерактивних завдань, а також форуму, на якому студенти мають змогу поставити запитання викладачу та спілкуватися. Успішне завершення курсу дасть

змогу отримати електронний сертифікат, який підтверджуватиме здобуті знання. Курси на Prometheus доступні в мережі у будь-який час, платформа також пропонує мобільний додаток для Android та iOS.

EdEra (Education Era) – освітній проєкт, що має на меті зробити навчання в Україні якісним і доступним. До кожної лекції (коротких відео, запитань і завдань для кращого засвоєння матеріалу) додається конспект з ілюстраціями та поясненнями. Кожного тижня студенти виконують домашнє завдання, а в кінці курсу складають іспит, успішність підтверджується сертифікатом.

Udemy – платформа, що пропонує освітні проєкти, розподілені на 16 категорій, які викладаються практиками. Тут представлені найрізноманітніші курси, серед яких продуктивність, стиль життя чи музика. Є як безплатні курси, так і платні. Навчальні матеріали представлені у вигляді відео, аудіо, презентацій і тексту. Udemy також пропонує можливість організаціям створювати власні навчальні проєкти для корпоративного навчання. Після закінчення курсів слухачі можуть отримати сертифікат таких компаній, як «Cisco Systems», «Microsoft Corporation», «Financial Industry Regulatory Authority» та інших.

Canvas Network – проєкт відрізняється великою різноманітністю курсів, які проводять різні за рівнем підготовки та напрямом діяльності люди: доктори наук, менеджери, письменники. Курси не мають єдиного підходу до викладання, тривають 2–3 тижні, анонсуються за місяць і раніше, що дозволяє бажаним попередньо записатися. Canvas Network пропонує безплатні, умовно безплатні та платні курси. Умовно безплатні передбачають придбання додаткових навчальних матеріалів (посібників, літератури), а платні дозволяють накопичити кредити в системі безперервної освіти [3].

OpenupEd – перша й наразі єдина загальноєвропейська МВОК-ініціатива, заснована у 2013 році Європейською комісією та Європейською асоціацією університетів дистанційного навчання (EADTU). Завдяки співпраці партнерів OpenupEd із країнами Азії та Африки за посередництвом ЮНЕСКО, на сучасному етапі студенти можуть обрати понад 200 МВОКів 13 мовами. На цій онлайн-платформі розміщено більше 2 тис. курсів із понад 180 спеціалізацій на 4 освітніх рівнях, зареєстровано близько 25 млн слухачів, тут можна навчатися та отримувати

кредити 149 провідних університетів світу, які є партнерами Coursera. У разі успішного закінчення курсу користувач отримує сертифікат. Протягом навчання студент повинен переглядати лекції, які надсилаються йому щотижня, читати рекомендовані статті та виконувати домашні завдання. Деякі курси мають українські субтитри.

EdX є центром онлайн-навчання та надає послуги МВОК на відкритій безкоштовній платформі OpenEdX, пропонуючи слухачам високоякісні курси за 24 напрямками, серед яких комп'ютерні технології, статистика, література та інші. Онлайн-курси повторюють реальні лекції, які викладаються в Гарварді, університеті Корнуелла та інших відомих навчальних закладах. Курси безоплатні, проте отримання сертифікату потребує оплати.

Udacity – онлайн-навчання технічного напрямку. В окремі розділи винесено матеріали з математики, бізнесу, дизайну, інших наук (фізика, біологія). Усього Udacity пропонує близько 30 курсів, які діляться за рівнем складності: новачок, досвідчений, профі. У кожному курсі є кілька уроків, які містять відео, а також завдання, яке допоможе перевірити засвоєння матеріалу. Кожен курс триває близько 2 місяців, щотижня на навчання треба витратити орієнтовно близько 6 годин. Наразі платформа співпрацює з корпорацією «Google», фінансовим гігантом «Bank of America», соціальною мережею «Facebook» та іншими [3].

У Полтавському університеті економіки і торгівлі діє Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого ухвалюється рішення щодо можливості зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідно освітньої програми (у тому числі, в рамках її вибіркової компоненти) [4].

В умовах євроінтеграції освітнього простору неформальна освіта, як інноваційний компонент освітнього середовища та важливий елемент безперервної освіти, виконує важливу інтеграційно-освітню функцію та сприяє забезпеченню професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері міжнародних економічних відносин.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 5 вересня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
2. Павлик Н. П. «Неформальна освіта як інструмент фахового розвитку майбутніх соціальних педагогів». URL: <http://eprints.zu.edu.ua/PDF>.
3. Неформальна освіта. Полтавський університет економіки і торгівлі. URL: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>.
4. Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському університеті економіки і торгівлі. Полтавський університет економіки і торгівлі. URL: http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf.
5. Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід : монографія / В. О. Радкевич, Л. П. Пуховська, О. В. Бородієнко, О. П. Радкевич, Н. В. Базелюк, Н. М. Корчинська, С. О. Леу, В. В. Артемчук ; за заг. ред. В. О. Радкевич. – Київ : ІПТО НАПН України, 2018. – 223 с.

С. Харченко, викладач гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

kharchenko@med.cc.ua;

О. Лавецька, викладач гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

elenalaveckay@gmail.com

*Комунальний заклад «Кам'янський фаховий медичний коледж»
Дніпропетровської обласної ради»*

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-МЕДИКІВ ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Зовнішнє незалежне оцінювання (далі – ЗНО) з історії України – важливий іспит у житті молоді: на становлення громадянської свідомості, активну життєву позицію та участь у суспільному житті держави за майбутнє, економічне процвітання, гідність, мир, злагоду українського народу.

ЗНО підсумовує теоретичні знання з історії нашої країни, формує вміння критично мислити, аналізувати, узагальнювати та робити висновки, сприяє обґрунтуванню власної думки щодо історичних подій. Знання історичного минулого, його хибних шляхів та помилок, наслідків трагічних подій та уроків допомагають в розбудові правової, демократичної, соціальної держави.